

УДК 343(063)
ББК 67.308я43
П 78

Рекомендовано до друку Вченою радою
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
(протокол № 6 від 26 січня 2012 р.).

П 78 **Протиправна поведінка: погляд крізь призму юридичної науки: матеріали I**
Всеукраїнської науково-практичної конференції за заг. ред. І.Г.Богатирьова. –
Ніжин : Видавець ПП Лисенко, 2012. – 200 с.

ISBN 978-966-2213-87-4

Упорядники:

доктор юридичних наук, професор **Богатирьов Іван Григорович**
кандидат юридичних наук, доцент **Ларченко Марина Олександрівна**

ISBN 978-966-2213-87-4

УДК 343(063)
ББК 67.308я43

© НДУ ім. М.Гоголя

з'являється до кримінально-виконавчої інспекції для постановки на облік або не виходить для відпрацювання громадських робіт, це не є унеможливлення виконання постанови, наявний дійсний факт ухилення. Вже зазначалося вище, що даний вид адміністративного стягнення є відносно новим і знаходиться ще на стадії вдосконалення, але ж є необхідність детальнішого роз'яснення особливостей виконання громадських робіт у справах з неповнолітніми. Адже якщо неповнолітня особа усвідомлює, що за порушення умов виконання адміністративного стягнення у вигляді громадських робіт заміни на адміністративний арешт не буде, а питання вирішуватиметься по суті і скоріш за все тривалий проміжок часу, то чи є доцільним взагалі відпрацьовувати? На сьогоднішній день правова свідомість громадян, а особливо неповнолітніх, знаходиться на низькому рівні, тому необхідним є вдосконалення норм діючого законодавства щодо порядку накладення адміністративних стягнень на осіб віком від 16 до 18 років з метою втілення основних цілей адміністративної відповідальності. Перш за все потрібно чітко встановити межі правових наслідків для неповнолітнього за ухилення від відбування адміністративного стягнення у вигляді громадських робіт. У кримінальному праві за порушення умов відбування покарання у виді громадських робіт (ст. 57 КК України) відповідальність передбачена ст. 389 КК України, особа усвідомлює та належним чином ознайомлена, що її чекає у випадках порушення обов'язків, встановлених вироком суду про що складає письмову підписку при постановці на облік в інспекції. Саме тому і в адміністративному праві питання відповідальності неповнолітніх за ухилення від виконання громадських робіт повинне бути врегульоване належним чином.

Г.Р. ВОЛКОВА

ст. викладач кафедри трудового права та права соціального забезпечення
Чернігівський державний технологічний університет

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ЩОДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ІНВАЛІДІВ

Інвалідність – явище соціальне, уникнути якого не може жодне суспільство. Інваліди є в усіх державах і серед усіх верств будь-якого суспільства. За статистикою на початок 2011 року в Україні налічувалось понад 2,6 млн. інвалідів, серед яких понад 1,54 млн. – інваліди працездатного віку.

Одним із пріоритетів соціальної політики країн Європейського Союзу є інтеграція людей з інвалідністю у суспільство. Принципи, які визначають підходи до вираження проблем цієї категорії людей, свідчать про необхідність розробки таких моделей розвитку суспільства, які б забезпечували інвалідам реалізацію їхніх прав на рівні можливості.

Формування розвинутого суспільства вимагає дотримання прав людини для усіх його членів. При цьому особливої уваги потребують громадяни, які з певних причин не можуть почувати себе на ринку праці на рівні з іншими. Нині серед соціальних груп, які належать до найменш конкурентноспроможних на ринку праці,

саме особи з обмеженими фізичними можливостями. Вони мають найбільші проблеми, пов'язані з реалізацією формально рівного права на працю, і тому потребують особливої уваги та відповідних дій з боку держави.

За даними Державної служби статистики України, у 2010р. чисельність зайнятих інвалідів складала лише 376,5 тис. осіб, що становить 24,4% чисельності інвалідів працездатного віку. Ці показники є значно нижчими порівняно з показниками розвинутих країн світу. В Україні чисельність працевлаштованих інвалідів з кожним роком зменшується. Так, рівень працевлаштування осіб з інвалідністю за період 2006-2009рр. зменшився на 13,6% (з 35,8 до 22,2%).

Це обумовлює застосування в Україні нових підходів до вирішення проблеми працевлаштування інвалідів.

Метою дослідження є окреслення перспектив розвитку державної політики України щодо працевлаштування осіб з інвалідністю.

Найважливішим міжнародним документом, який є своєрідним орієнтиром щодо формування соціальної політики забезпечення прав інвалідів на працевлаштування на рівні з іншими, є Конвенція ООН про права інвалідів, проголошена у 2006р. Конвенція проголошує нову епоху у питаннях соціальної політики щодо інвалідів. З часу набуття чинності вона наклала правові зобов'язання на країни світу щодо забезпечення основних прав людини для інвалідів. Вони повинні користуватися всіма правами, які проголошені та закріплені в існуючих засобах забезпечення прав людини.

В Конвенції визначено, яким чином усі категорії прав можуть бути використані інвалідами, вказані сфери суспільних відносин, які потребують змін, щоб особи з обмеженими можливостями могли ефективно здійснювати свої права, та сфери, у яких їхні права порушуються, що вимагає встановлення відповідних правових механізмів.

У Конвенції не тільки наголошується на тому, що держави зобов'язані заборонити прояви дискримінації, а й перераховуються заходи, які вони мають їх здійснити з метою створення сприятливих умов для того, щоб інваліди дійсно могли користуватися рівними правами у суспільстві. Отже, Конвенція більш детально, ніж інші міжнародні угоди про права людини, визначає дії держави для запобігання дискримінації та забезпечення рівності для всіх.

Останнім часом в Україні все більше уваги приділяється питанням інтеграції осіб з інвалідністю у суспільство. Особливої уваги ці питання набули у зв'язку з ратифікацією у грудні 2009р. Конвенції ООН про права інвалідів. Цим актом Україна приєднується до держав, які беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення повного і рівного користування людьми з інвалідністю усіма правами людини та основоположними свободами для сприйняття їхньої участі у громадському, політичному, економічному і культурному житті при рівних можливостях. Особлива роль у соціальній інтеграції інвалідів належить участі інвалідів у сфері праці, яка найбільшою мірою забезпечує реалізацію їхніх потреб та можливостей. Як правильно зазначають В.П. Андрущенко та М.І. Горлач, «праця – це основна умова життя людини та суспільства». Тому точку зору підтримують й інші вчені. Так, з точки зору В.О. Ромашова, праця – це доцільна діяльність людей, спрямована на створення

матеріальних і культурних цінностей. Праця є основою та обов'язковою умовою життєдіяльності людей⁴.

Отже, праця, як основна умова життєдіяльності особистості і суспільства, дає інваліду відчуття власної корисності як для сім'ї, так і для всього суспільства, і держави та сприяє реабілітації.

МОП закликає країни базувати політику на таких принципах: рівні можливості; рівне ставлення; недискримінація; надання першочергового значення можливостям навчання та зайнятості.

Дотримуючись міжнародно-правових стандартів, кожна держава, враховуючи свої національні умови, соціальні та економічні можливості, розробляє, здійснює національну політику щодо інвалідів, їх зайнятості та професійної реабілітації, яка забезпечує інвалідам можливість отримувати підходящу роботу на рівні з іншими особами.

Ратифікувавши Конвенцію ООН про права інвалідів, Україна зобов'язалась активно сприяти зайнятості інвалідів, створювати умови для використання праці інвалідів у звичайному виробничому середовищі, а там, де необхідно, - створювати спеціальні робочі місця для працевлаштування інвалідів, що сьогодні стала пріоритетним напрямом державної політики щодо соціального захисту інвалідів у сфері зайнятості, разом з тим, забезпечення трудової зайнятості осіб з інвалідністю є достатньо складною соціальною проблемою.

На даному етапі законодавство України хоча і гарантує рівні права на працю для усіх громадян, проте для людей з інвалідністю значно менше реальних з можливостей для їх реалізації. У зв'язку з цим виникає потреба переглянути підходи та змістити акценти державної політики щодо людей з інвалідністю.

Державна політика щодо людей з інвалідністю в Україні вимагає зміни акцентів щодо:

- забезпечення гідної праці;
- позитивного сприйняття відмінностей людей з інвалідністю;
- розширення можливостей працевлаштування людей на відкритому ринку праці; переходу від надання окремих консультацій до і повної участі інвалідів у вирішенні всіх питань, які їх стосуються;
- усунення обмежень у суспільстві;

Уряд України чітко визначився і зі складовими майбутніх рішень, і з їх формою: це норми і стандарти Європейського Союзу, його законодавство, права, політична, економічна і соціальна культура.

Для України соціальні і трудові стандарти мають особливе значення у зв'язку зі стратегічним завданням інтеграції до європейської та світової спільноти.

В Основних напрямках реалізації державної політики зайнятості на 2010-2011 рр. уряд України передбачає вирішення проблем зайнятості осіб з обмеженими можливостями шляхом:

- створення умов для професійного навчання та здобуття особами з обмеженими можливостями освіти, у тому числі за рахунок збільшення обсягу видатків Фонду соціального захисту інвалідів на зазначену мету;
- створення робочих місць для працевлаштування, в тому числі трудової реабілітації

осіб з обмеженими можливостями, зокрема за рахунок збільшення обсягу видатків Фонду соціального захисту інвалідів на зазначену мету;

- внесення змін до законодавства в частині врегулювання питань, пов'язаних з інтегрованим та інклюзивним навчанням осіб з обмеженими можливостями у дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах. Сьогодні законодавчі акти України за своїм змістом наближаються до законів і принципів, які прийняті в усьому світі.

Державна політика щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю у сфері праці передбачає розробку таких напрямів.

1. Впровадження антидискримінаційних норм у національному законодавстві у сфері праці осіб з інвалідністю.
2. Розширення доступу до соціальної та виробничої інфраструктури.
3. Впровадження нових форм професійної реабілітації та адаптація до ринку праці (зокрема шляхом створення інтеграційних підприємств).

Таким чином, Європейська орієнтація України потребує нових підходів до формування і реалізації державної політики щодо зайнятості інвалідів.

Питання залучення інвалідів до праці є одним із головних завдань державної політики щодо цієї категорії громадян. Саме праця сприяє більш ефективній компенсації наслідків інвалідності. З цією метою в Україні важливо забезпечувати умови для зайнятості усіх категорій людей з інвалідністю, незалежно від причин та ступеня інвалідності. Важливими для цього є: впровадження антидискримінаційних норм у національному законодавстві у сфері праці осіб з інвалідністю; розширення доступу до соціальної та виробничої інфраструктури; впровадження нових форм професійної реабілітації та адаптація до ринку праці.

О.Б. ГАНЬБА

ад'юнк

Національна академія Державної прикордонної служби України
ім. Б. Хмельницького

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОСТУПОК СУБ'ЄКТІВ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНИХ КОРДОНІВ ЯК РІЗНОВИД ПРОТИПРАВНОЇ ПОВЕДІНКИ

У процесі реформування Державної прикордонної служби України відповідно до Концепції розвитку відомства на період до 2015 року, яка передбачає реорганізацію системи підготовки кадрів та роботи з особовим складом з урахуванням європейських стандартів, вкрай актуальною є проблема посилення боротьби з будь-якими правопорушеннями, в тому числі і адміністративними проступками, що скоюються суб'єктами охорони державних кордонів [1].

Системні підходи до вивчення проступку та шляхів протидії йому в Україні відображені у працях таких вітчизняних вчених: В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, О.М. Бандурка, В. Білоус, Ю.П. Битяк, І.В. Арістова, І.П. Голосніченко, В. Копейчиков,